

ЄВРОПЕЙСЬКА ЕКОНОМІЧНА
КОМІСІЯ та
КОНФЕРЕНЦІЯ ЄВРОПЕЙСЬКИХ
СТАТИСТИКІВ

ЄВРОПЕЙСЬКА АСОЦІАЦІЯ ВІЛЬНОЇ
ТОРГІВЛІ
ДЕРЖАВНИЙ КОМІТЕТ СТАТИСТИКИ
УКРАЇНИ

Спільний семінар ЄАВТ/ЄЕК ООН/ДКСУ “Економічна глобалізація: завдання для офіційної статистики”

Київ, 3-6 липня 2007

Засідання 2 попереднього порядку денного

**ВРАХУВАННЯ СКЛАДНИХ І ЗМІННИХ СТРУКТУР КОМПАНІЙ І ПРАКТИКИ
ТОРГІВЛІ ПРИ СКЛАДАННІ СТАТИСТИКИ ПРЯМИХ ІНОЗЕМНИХ
ІНВЕСТИЦІЙ І ПЛАТІЖНОГО БАЛАНСУ ІРЛАНДІЇ**

Підготовлено Джоном Фітцпатріком¹, Центральний статистичний офіс (ЦСО), Ірландія

ВСТУП

1. У цьому документі розглядається невелике число практичних питань, що виникають у ЦСО Ірландії при складанні статистики прямих іноземних інвестицій (ПІІ) і платіжного балансу (ПБ). З метою полегшення цього аналізу, спочатку наводиться короткий опис значення для Ірландії прямих іноземних інвестицій, а також інших видів інвестицій. Потім дуже коротко описується системи збору й узагальнення ПІІ і ПБ Ірландії. Далі обговорюються окремі питання, що є основними в цьому документі.

ІСТОРІЯ ТА КОНТЕКСТ

2. Останні тридцять років (приблизно) Ірландський уряд проводить дуже успішну політику залучення іноземних інвестицій до Ірландії. У результаті податкових пільг, спрощених та ефективних адміністративних процедур, наявності молодого й добре підготовленої робочої сили й інших відповідних факторів (членство Ірландії в

¹ Керівник підрозділу аналізу та поширення Платіжного балансу, Центральний статистичний офіс (ЦСО), Ірландія

Європейському Союзу, доступ на її ринки, географічне положення і т.ін.), багато багатонаціональних компаній ведуть свою діяльність в Ірландії. Інвестиції, що надходять у результаті цього, фактично призвели до розвитку трьох основних галузей - промисловості, нефінансових і фінансових послуг, разом з цим справивши позитивний вплив на масштаби і якість зайнятості.

3. На сьогоднішній день значна частина припливу капіталу в Ірландії приймає форму, яка відома на міжнародному рівні як прямі іноземні інвестиції (ПІІ). Це вид інвестицій якої іноземний інвестор - прямий інвестор (ПІ) перебирає на себе довгостроковий інтерес у підприємстві прямих інвестицій (ПІІ), а також справляє значний вплив на нього, і при цьому воно розташоване не в країні ПІ. Відповідно до міжнародних статистичних стандартів, мінімум 10% інвестицій ПІ у ПІІ приймаються як доказ наявності прямих інвестицій. Велика частина ПІІ в Ірландії, що перебувають в іноземній власності, беруть участь у високотехнологічному виробництві або наданні технологічних послуг. Це включає виробництво комп'ютерів і комплектуючих, а також виробництво програмного забезпечення, надання Інтернет-послуг і т.ін. Крім того, вони задіяні у виробництві лікарських препаратів та інших хімічних речовин (головним чином в оптовій формі), а також концентратів напоїв.

4. Протягом останніх двадцяти років спостерігалось збільшення прямих інвестицій у фінансові служби підприємств, що працюють з Міжнародним Центром фінансових послуг (IFSC). IFSC був створений у Дубліні відповідно до спеціального законодавства у 1987 році з метою створення масштабної галузі міжнародних фінансових послуг в Ірландії. Підприємства, створені для участі у міжнародних фінансових послугах, охоплюють наступні види діяльності :

- колективні інвестиції (наприклад, взаємні фонди, пайові інвестиційні фонди та інші засоби для об'єднання інвестицій)
- банківські послуги
- страхування і перестраховування життя та інших ризиків
- управління касовими коштами та ризиками
- фінансування активів, лізинг, торгівля цінними паперами, похідними інструментами, торгіві, брокерські послуги і т.ін.

5. Частина притоку капіталів до підприємств, пов'язаних із IFSC, була у формі прямих інвестицій, проте значна їх частина надходила у вигляді портфельних і інших інвестицій, як це визначено у Керівництві МВФ з платіжного балансу (п'яте видання - КПБ5). Деякі підприємства займаються також похідними фінансовими інструментами. У випадку колективного інвестування підприємств (в основному розташованих у IFSC спільних інвестиційних фондів, пайових інвестиційних фондів і т.ін.), потоки капіталу ззовні виникали в результаті об'єднання інвестицій великого числа інвесторів, жоден з яких не мав 10% або більше акцій (тобто порогової величини для ПІІ). Придбання паїв / часток цими нерезидентними інвесторами відповідно реєструвалося як портфельні інвестиції. У закордонних інвестиціях цих фондів, розташованих в Ірландії, майже винятково зосереджувалися на придбанні закордонних акцій і облігацій (середньострокові і довгострокові облігації й інструменти грошового ринку), й оскільки окремі фонди не відповідали основним критеріям для (зовнішніх) ПІІ, відтік цього капіталу реєструвався як зовнішні портфельні інвестиції.

6. Інші види фінансових підприємств в іноземній власності, що працюють в Ірландії (задіяні у банківських, страхових послугах, фінансуванні активів, лізингу і т.ін.), розглядаються як ПІІ підприємств, але, крім внутрішніх операцій з капіталом/пасивних

позицій, вони також можуть мати кредитні чи депозитні зобов'язання, а також торговельну кредиторську заборгованість та інші пасиви. Їхні операції й позиції, не пов'язані з капіталом, класифікуються як інші інвестиції. Інвестиції цих підприємств за межі країни можна поділити на прямі інвестиції, портфельні інвестиції та інші інвестиційні й фінансові інструменти залежно від обставин.

7. Таблиця 1 показує міжнародну інвестиційну позицію (МІП) Ірландії з боку зобов'язань (тобто обсяг зобов'язань перед нерезидентами на кінець року) з розтином за видами інвестицій.

Таблиця 1. Міжнародна інвестиційна позиція (МІП) Ірландії з боку зобов'язань, 2005 (€ млн.)

Загальні зобов'язання	1,642
МІП	
у тому числі:	
Прямі інвестиції	141
Портфельні інвестиції	948
Інші інвестиції *	554

* Включаючи похідні фінансові інструменти

8. Варто підкреслити, що Ірландія також здійснює дуже суттєве загальне зовнішнє інвестування; її активна МІП на кінець 2005 року сягнула аналогічної величини - 1598 млн. €.

9. Таблиця 2 показує загальні зобов'язання МІП Ірландії станом на кінець 2005 року порівняно з окремими країнами у відношенні до ВВП.

Таблиця 2 . Загальні зобов'язання МІП Ірландії станом на кінець 2005 року порівняно з окремими країнами у відношенні до ВВП

Країна	Співвідношення
Люксембург	106.47
Ірландія	10.19
Нідерланди	5.72
Швейцарія	4.67
Великобританія	4.11
Бельгія	4.07
Франція	2.29
Данія	2.08
Іспанія	1.80
Німеччина	1.71
Нова Зеландія	1.44
Норвегія	1.42
Італія	1.18
США	1.09
Японія	0.65

10. У таблиці 3 наведено позицію ПІІ, що надходять до Ірландії, порівняно з окремими країнами (у відношенні до ВВП).

Таблиця 3. Позиція ПІІ до Ірландії станом на 2005 р. порівняно з окремими країнами у відношенні до ВВП

Країна	Співвідношення
Люксембург	2.03
Бельгія	1.32
Ірландія	0.87
Нідерланди	0.75
Нова Зеландія	0.51
Швейцарія	0.49
Данія	0.47
Великобританія	0.39
Канада	0.32
Франція	0.31
Австралія	0.30
Німеччина	0.25
Італія	0.13
США	0.13
Японія	0.02

11. Як видно з цих таблиць, ірландська економіка має сильну схильність до залучення різних типів іноземних інвестицій.

СКЛАДАННЯ ПБ У ЦСО

12. Для збору даних ПІІ, ПБ та МПІ ЦСО Ірландії використовує систему регулярних обстежень, що доповнюється внутрішніми та зовнішніми адміністративними й іншими даними. Останні включають:

о офіційну статистику зовнішньої торгівлі (товарами), що коригується Відділом ПБ ЦСО для статистичних цілей ПБ,

о дані державних відомств щодо поточних та капітальних трансфертів, державних послуг, державного боргу та відповідних потоків доходів, дані про оплату праці найманих працівників і т.ін.

13. Дані підприємств, зібрані під час обстеження, включають імпорт та експорт послуг, доходи та інвестиції, а також відповідні позиції фінансових запасів на початок та кінець даного періоду. Збираються також дані щодо оцінки та інші зміни, що, поряд з операціями, впливають на різницю між цими двома позиціями. Крім того, збираються дані географічного розподілу за країнами розташування партнера. Стандартна форма надсилається виробничим та нефінансовим підприємствам, що включені до обстеження. Щодо фінансових підприємств, форми обстеження видозмінено для відображення діяльності та бухгалтерського обліку п'яти широких категорій фінансових послуг: колективних інвестицій; страхування і перестраховання життя; страхування і перестраховання інших видів, крім життя; окреме казначейство; банківські та інші фінансові послуги. Власне кажучи, усі форми обстеження використовуються для збирання однакових типів даних операцій та запасів на вичерпній основі. Докладаються зусилля для забезпечення, наскільки це можливо, збору та відображення даних відповідно до міжнародних статистичних стандартів, і значною мірою ці зусилля досягають успіху. Крім того, зібрані дані призначені не тільки для статистичних потреб ПБ, але й національних рахунків та фінансових рахунків, оскільки також збираються операції й позиції між

резидентами. При складанні всіх цих статистичних даних відповідальними відділами ЦСО забезпечує, наскільки це можливо, аби результати для великих багатонаціональних підприємств були узгодженими між різними предметними областями (виробництво, оборот, імпорт, експорт та прибутки). Таким чином, розрахунки ВВП і ВНД вважаються максимально робастними.

14. Хоча якість даних, поданих переважною більшістю респондентів, вважається гарною, існують певні проблеми. У ході роботи ЦСО зіштовхнувся з цілою низкою проблем розрахунку, які, по-перше, може бути важко виявити, та, по-друге, розв'язання яких може бути важким чи вимагати багато часу.

КОНКРЕТНІ ПРОБЛЕМИ

15. Цей документ (і відповідний документ² цього семінару), в основному присвячено обмеженому числу конкретних практичних питань, з якими зіштовхнулося ЦСО при складанні даних міжнародної торгівлі, інвестицій і доходів населення в умовах зростаючої глобалізації. Окремі питання включають :

- о наявність та розташування статистичних інституціональних одиниць
- о тлумачення і розуміння даних багатонаціональних корпорацій з погляду їх постійно змінної структури, торгової практики й бухгалтерського обліку
- о завезення товарів для переробки (толінг); комісійна торгівля;
- о зростаюче явище обліку в у країні розрахунку обороту, що відбувається за кордоном, витрат, понесених за кордоном, та відповідних доходів; питання про режим торгівлі.

Статистичні інституціональні одиниці та пов'язані з цим питання

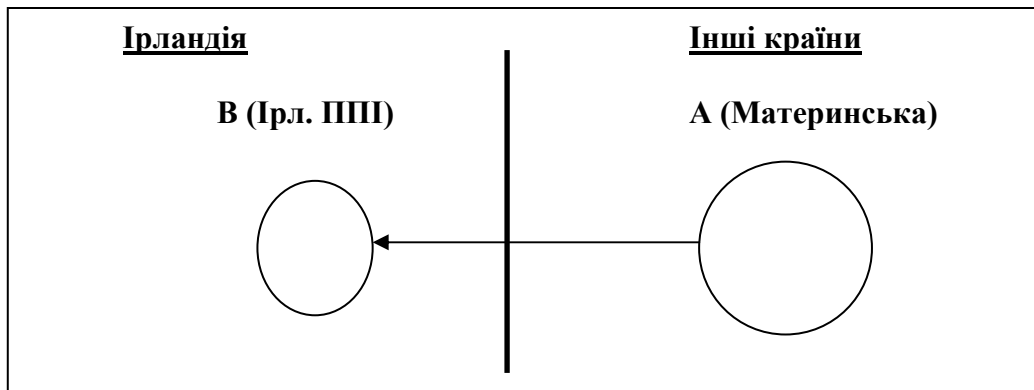
16. Ефективний статистичний реєстр підприємств-резидентів та правильне визначення наявності й резидентності статистичних інституціональних одиниць мають вирішальне значення для надійного складання ПБ та ПШ. Рівень прямих іноземних інвестицій та інвестицій у цілому вже розглядалися на прикладі Ірландії. Види структур компаній, з якими стикається ЦСО, та статистична значимість цих підприємств із погляду інвестиційних потоків та позиції, торгівлі товарами та послугами та доходу є важливими факторами у складанні статистики. Показники торгівлі й доходів навіть одного з великих закордонних транснаціональних підприємств, розташованих в Ірландії, можуть мати серйозний вплив на загальний ПБ, ПШ та національні рахунки (ВВП й ВНД). Якщо наявна інформація у ЦСО щодо такої компанії не є правильною, то в результаті викривлення показників може бути дуже значним.

17. Хоча міжнародні статистичні стандарти (СНР, ЄСР) для визначення інституціональної одиниці використовуються ЦСО якомога об'єктивніше, бувають випадки, коли остаточне рішення про існування й резидентність статистичних інституціональних одиниць деякою мірою є суб'єктивним. Традиційно іноземні багатонаціональні підприємства, як правило, створювали структури відносно прямим способом – іноземна материнська структура А створювала фізичне підприємство В для виробництва товарів чи послуг в Ірландії, яке мало приміщення, споруди й устаткування, зайнятість, і т.ін. В могло бути або філією, або підрозділом іноземної материнської структури (як правило, у повній власності). Якщо В було створено як підрозділ, воно не враховувалося в Ірландії; якщо ж як філія - як правило, воно враховувалося в Ірландії. Малюнок 1 описує цю просту ситуацію.

---

2 The Irish approach towards treatment of merchanting and related transactions

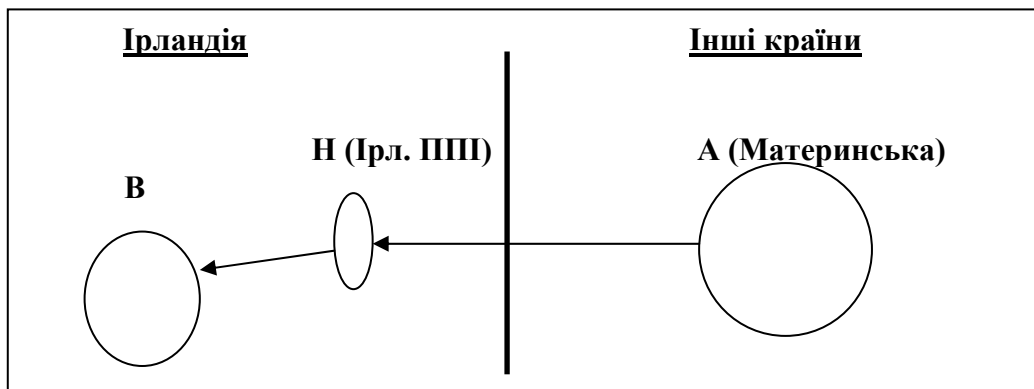
Малюнок 1. Простий приклад ППІ до Ірландії

18. Якщо припустити, що статистичний реєстр підприємств ЦСО адекватним, а регулярні обстеження є ефективними, то відповідні інвестиційні потоки та позиції, а також відповідні торгові потоки і доходи охоплюються та реєструється з правильною географічною атрибуцією.

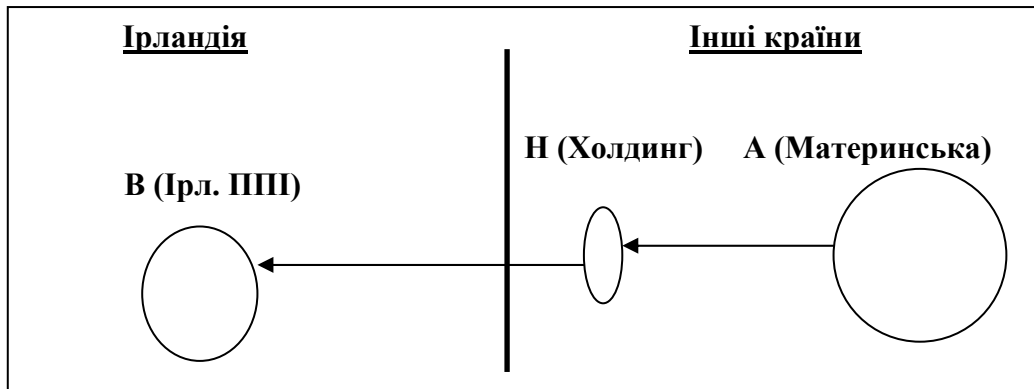
19. Останнім часом спостерігається тенденція до створення щонайменше однієї проміжної холдингової компанії (Н) між кінцевою материнською структурою й ірландським підприємством. Можуть існувати різні структури холдингової компанії (компаній) та фізичного ППІ в Ірландії. Малюнок 2 (а) показує сценарій, коли проміжний холдинг Н зареєстрований в Ірландії та сплачує податки в Ірландії.

Малюнок 2 (а). Приплив ППІ до Ірландії через проміжний ірландський холдинг

20. Малюнок 2 (б) ілюструє аналогічний сценарій, але з холдинговою компанією, що розташована за кордоном (у тій самій країні, що й А, чи в іншій країні).

Малюнок 2 (б). Приплив ППІ в Ірландію через проміжні іноземної холдингової компанії

21. Знову виходячи з припущення про цілісність як статистичного реєстра, так і обстежен, відповідних даних можуть бути зареєстровані правильно за наявності коректної географічної атрибуції на основі даних безпосередніх партнерів.

22. Переходячи до дещо складнішого сценарію, якщо Н зареєстровано в Ірландії, але вважається, що він сплачує податок за кордоном і володіє В, то виникають щонайменше наступні питання: (i) Чи є Н статистичною інституційною одиницею-резидентом Ірландії чи нерезидентом? (ii) якщо Н вважається нерезидентом, то у якій країні Н є резидентом?

23. Якщо Н вважається інституціональною одиницею відповідно до міжнародних стандартів, необхідно прийняти рішення щодо його місця розташування. Якщо він вважається резидентом Ірландії, то має місце сценарій на малюнку 2 (а) і відповідні дані можна зареєструвати й пояснити. Якщо Н вважається нерезидентом Ірландії, то застосовується сценарій на малюнку 2 (б).

24. Якщо статистик прийняв неправильне рішення відносно резидентності Н, то виникають наступні можливості:

А. Якщо Н зареєстровано резидентом Ірландії, хоча він не є резидентом:

- У цьому разі операції/позиція між В та Н розглядаються як стосунки між резидентами й неправильно виключаються з ПБ та ППІ Ірландії.
- Операції /позиція між Н та А (материнською структурою) розглядаються як стосунки між резидентом та нерезидентом й неправомірно включаються до ПБ чи ППІ Ірландії.

25. Це може не бути серйозною проблемою, коли Н є лише проміжною структурою, через яку відображаються операції/позиція між А й В. Неправильна географічна атрибуція виникне, якщо іноземна країна розташування Н відрізняється від країни А. Однак якщо Н

отримує фінансування в Ірландії чи деінде й кредитує за рахунок цього В, то виникають більші ускладнення, а масштаби неправильного обліку в кількісному відношенні й географічному розтині зростають.

В. Якщо Н вважається нерезидентом, хоча він є резидентом Ірландії:

- тоді операції/позиція між В і Н розглядаються як стосунки між резидентом та нерезидентом й неправомірно включаються до ПБ чи ПП Ірландії
- операції/позиція між Н і А (материнською структурою) розглядаються як стосунки між нерезидентами й неправильно виключаються з ПБ та ПП Ірландії.

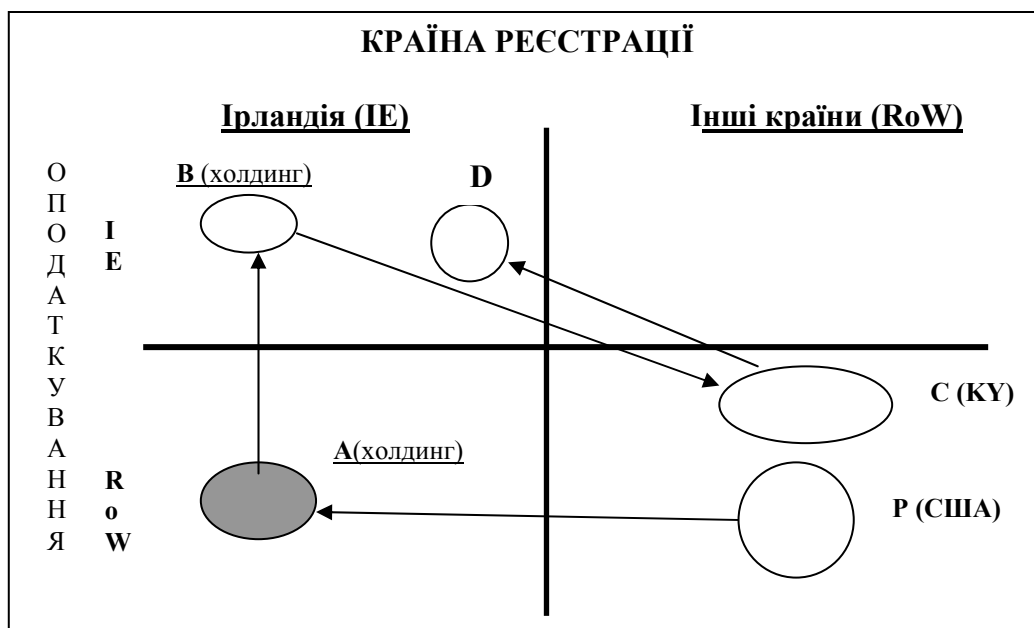
26. Знову ж, це не є серйозною проблемою, якщо Н – проміжна структура, через яку відбуваються фінансові потоки/позиція між А та В. Неправильна географічна атрибуція виникне, якщо іноземна країна розташування Н відрізняється від А. Однак, як і в інших сценаріях, якщо Н отримує фінансування в Ірландії чи деінде й кредитує за рахунок цього В, то виникають аналогічні ускладнення, а масштаби неправильного обліку в кількісному відношенні й географічному розтині зростають.

27. Дзеркальна ситуація, коли Н є податковим резидентом Ірландії, але зареєстрований за кордоном, може мати відповідні наслідки. Крім того, проміжний інвестиційний посередник Н може здійснювати значні прямі іноземні інвестиції, тому важливо правильно класифікувати його як резидента чи нерезидента.

28. Ситуація може стати більш складною, якщо В (підприємство товарів чи послуг з ПП, розташоване в Ірландії) зареєстроване в Ірландії, але податок сплачує за кордоном, чи навпаки. Однак, як правило, ця ситуація вирішується таким чином: якщо В має приміщення, зайнятість, діяльність і т.ін., то реєструється інституціональна одиниця-резидент Ірландії, й необхідні статистичні дані можуть реєструватися відповідним чином. При цьому робиться важливе припущення, що ЦСО повністю знає ситуацію й отримує усю відповідну інформації на той час, коли дані збираються й розраховуються. Незважаючи на регулярні і часті контакти з багатьма великими підприємствами, є невелике число випадків, коли правильні дані надходять набагато пізніше. Це може бути викликано недбалістю респондентів, яка й веде до неподання правильної інформації з самого початку, або відсутністю на той момент інформації, яка з'являється лише згодом. В результаті може відбутися значне викривлення показників.

29. У наступному прикладі А є холдинговою компанією, що належать материнській структурі Р зі США. А зареєстрована в Ірландії, але є податковим резидентом на Кайманових островах. А володіє іншою холдинговою компанією В, що зареєстрована в Ірландії та є податковим резидентом Ірландії. В володіє компанією за кордоном, С, що зареєстрована та є податковим резидентом на Кайманових островах. С має філію D в Ірландії, що має приміщення, зайнятість, здійснює діяльність і т.ін. Малюнок 3 (а) описує цю ситуацію.

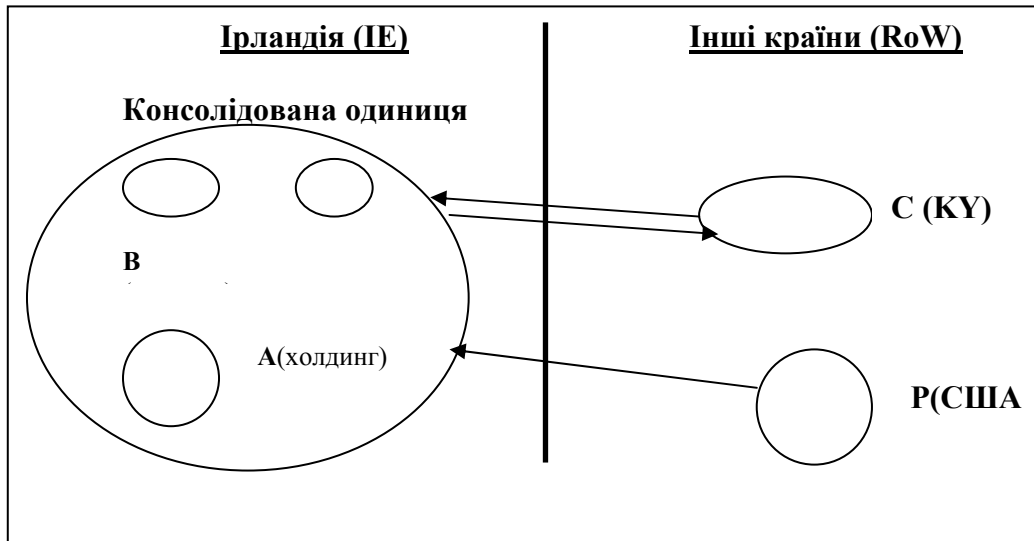
Малюнок 3 (а). Приплив ПІІ - Країна реєстрації/оподаткування

30. Можливість правильно реєструвати потоки й позиції тут багато в чому залежить від того, як трактується компанія А. Можуть виникнути два сценарії складання даних для Ірландії:

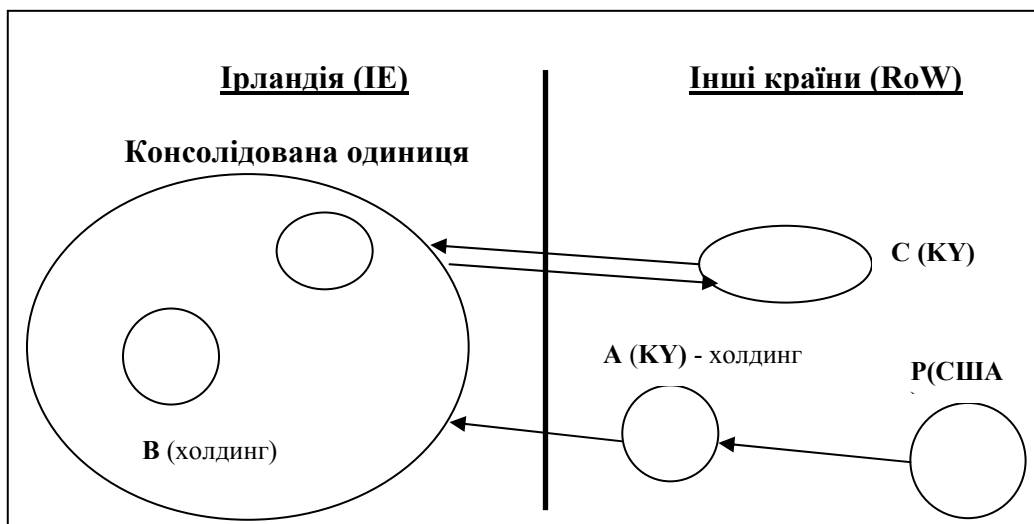
Якщо А трактується як інституційна одиниця-резидент Ірландії, то це означає приплив ПІІ від Р (США). Ірландська дочірня компанія В (одниця-резидент Ірландії) компанії А має дочірню компанію С (зовнішній потік ПІІ), на Кайманових островах. D (філія С в Ірландії), у свою чергу, має приплив ПІІ від С. Звітність від А, В та D може надаватися як від окремих підприємств-резидентів. Однак, оскільки D (ірландська філія) має реальної фізичну присутність в Ірландії, її разом із холдинговими компаніями А та В, можна було б консолідувати, аби спростити звітність внутрішніх (зі США й Кайманів) та зовнішніх (до Кайманів) операцій та позиції ПІІ між Ірландією та іншими країнами. Кожний підхід в цілому призведе до одного й того самого результату (див. Малюнок 3 (б) щодо консолідованого сценарію).

Малюнок 3 (b). ПІІ (при консолідації даних для Ірландії)

Якщо А трактується як інституційна одиниця-резидент іншої країни, тоді В, його дочірня компанія в Ірландії, отримує внутрішні ПІІ від А (Каймани) і, опосередковано, від Р (США). В (ірландська інституційна одиниця) має дочірню компанію С (зовнішні ПІІ) на Кайманових островах. D (філія С в Ірландії), у свою чергу, отримує приплив ПІІ від С. Інформація для В й D може подаватися як для індивідуальних підприємств. Однак D (ірландська філія) має реальну фізичну присутність в Ірландії тому її та холдингову компанію В можна було б консолідувати, аби спростити звітність внутрішніх та зовнішніх операцій та позиції ПІІ між Ірландією та іншими країнами. Обидва підходи в цілому призведуть до однакового результату (див. Малюнок 3 (c) - консолідований сценарій).

Малюнок 3 (c). ПІІ (при консолідації даних в Ірландії)

31. Різниця між цими двома розрахунками в цілому усуває розбіжності у географічному розподілі частини припливу інвестицій до Ірландії - тобто чи припадає вона на США чи на Кайманові острови. Це, безумовно, важливо для будь-якого географічного аналізу, особливо коли міжнародні організації звітують про результати ПІІ у географічних

районах, які вони охоплюють. Однак може виникнути додаткове значне ускладнення, якщо А:

- забезпечує фінансування (наприклад заборгованості) для резидентів Ірландії чи нерезидентів Ірландії, чи
- одержує фінансування від ірландських резидентів чи від нерезидентів Ірландії.

32. Правильний облік і географічний розподіл такого фінансування може викликати проблеми.

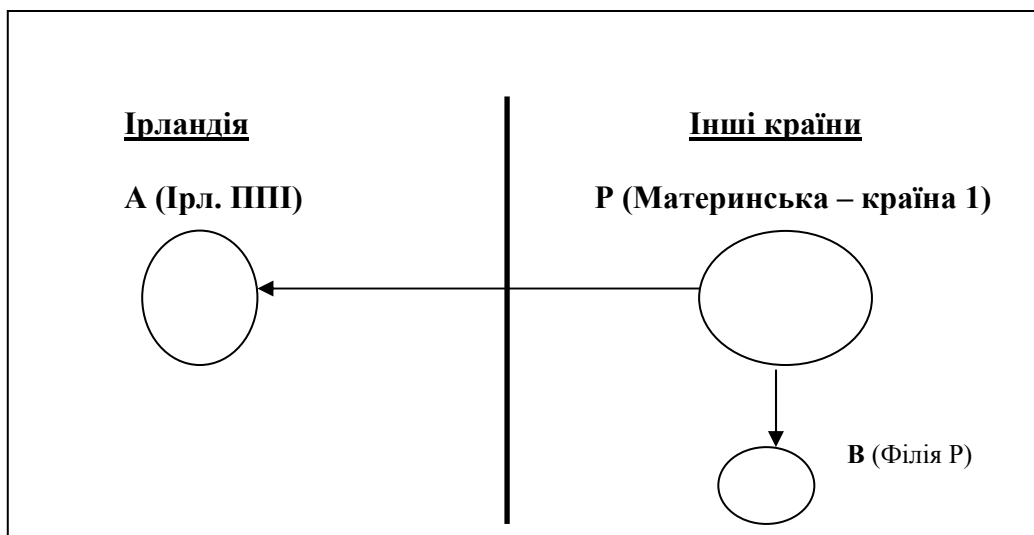
33. У наведених сценаріях велике загальне питання розрахунків полягає в тому, що ЦСО може бути невідомо про певні факти протягом доволі тривалого часу. Статистичні дані, розраховані за відсутності усіх відповідних фактів, можуть бути дещо перекрученими. Це може мати істотне значення й у певних випадках призводити до значних переглядів. Однак, якщо факти не виявляться, те перекручування залишаються непереглянутими.

2. Зміни структур, торгової практики, бухгалтерського обліку, доступу до облікової інформації та супутні питання

2.1 Зміна структури

34. Підприємства в іноземній власності, розташовані в Ірландії часто змінюють свої правові структури. Так, наприклад, іноземна дочірня компанія А, зареєстрована в Ірландії, що має явну присутність (у вигляді приміщень, зайнятості, діяльності, реєстрації рахунків і т.ін.) може змінити свою назву на АА та укласти партнерство з закордонною філією В, причому партнерство називається А. Партнерство А можуть потім передати усі свої активи й зобов'язання до АА. Потім А припиняє існування, а АА змінює назву на А. Малюнок 4 описує ці схеми.

Малюнок 4 (а). Приплив ПІІ - зміни найменування / юридичного статусу - ПОЧАТКОВА СИТУАЦІЯ

2.2 Торгова практика

38. Деякі ППІ в Ірландії використовують те, що вони називають "комісійною" торговою моделлю. У загальному випадку, ірландське виробництво випускає товари та продає їх за кордон для кінцевого споживача. Одна з закордонних філій ППІ в Ірландії діє як агент продажу, але ніколи не приймає право власності на товар. Партнер одержує комісію від ірландського підприємства за послуги продажу. Вартість товарів, експортованих з Ірландії відображає виробничі та інші місцеві витрати в Ірландії, а також витрати та прибутки агента продажу. Також враховується маржа ірландського ППІ.

39. Цей сценарій може досягати величезних розмірів у зв'язку з виробництвом програмного забезпечення. Ірландське ППІ може використовувати порівняно невелике число співробітників для створення програмного забезпечення, але як головний офіс, підприємства, що бере участь у міжнародному ринку (часто ведучи діяльність у Європі, на Близькому Сході та в Африці), обліковує весь оборот та витрати, пов'язані з цими ринками. Якщо цей механізм раптом змінюється й головною стає філія в іншій країні, то це може мати значний вплив на показники продажів і прибутку, не обов'язково пов'язаний із будь-якими істотними змінами числа співробітників чи розміру підприємства. Такі зміни у торгових операціях, очевидно, відбуваються з метою оптимізації оподаткування.

40. Ірландські підприємства також беруть участь у "толінгу", що передбачає переміщення товарів через національні кордони для подальшої обробки ("толінг"), без зміни форм власності на товари, поки вони не будуть готові. На той момент товар продається кінцевому споживачу. Товари, експортовані з Ірландії для толінгу, як правило, охоплюють хімічну й фармацевтичну продукцію. Основними труднощами для розрахунку є наступні:

- знання країни кінцевого споживача;
- звітування про момент завершення обробки та продаж кінцевому споживачу.

41. В офіційній торговій статистиці показники експорту (до переробки) повинні бути замінені при складанні ПБ показниками вартості продажу на момент зміни власника (відомої чи передбачуваної). Переробка реєструється як імпорт послуг. Відсутність повного знання цього явища та фактор часу можуть негативно відобразитися на статистичних даних (особливо кварталних). Аналогічні труднощі можуть виникнути для ірландських підприємств, що займається переробкою ввезених товарів.

2.3 Методи і доступ до облікових даних

42. Кінцеві материнські структури ірландських філій, як правило, розташовані у США. Ірландські дочірні компанії готують управлінську звітність у відповідності зі стандартами обліку США (GAAP). Щоквартальний ПБ (включаючи ППІ) включає дані, що зазвичай складено на основі такої управлінської звітності. Існує статутний обов'язок ірландських юридичних осіб готувати звітність відповідно до ірландської практики обліку або міжнародних стандартів фінансової звітності (МСФЗ), що можуть сильно відрізнятися від GAAP США. Очевидно, що це може привести до проблем розуміння й інтерпретації даних з наслідками, що впливають для складання статистики. За відсутності всесвітнього стандарту обліку важко зрозуміти, як ця проблема може бути вирішена.

43. З огляду на різні види правових форм ППІ, діючих в Ірландії, найчастіше неможливо звірити дані наших обстежень зі звітами, поданими до офісу реєстрації ірландських компаній, якщо відповідні компанії:

- є філіями, оскільки подається звітність усього підприємства,
- є товариствами з необмеженою відповідальністю, оскільки закон не вимагає, щоб вони подавали звітність,
- мають борги, гарантовані іншими компаніями, оскільки останні повинні подавати звітність, або
- є материнськими, оскільки можуть подаватися зведені дані.

2.4 Терміни подання звітності компаній; незнання співробітниками компанії структури компанії та її діяльності

44. У багатонаціональних підприємств, як правило, є централізовані підрозділи обліку й оподаткування, тому розподіл всіх надходжень і витрат за філіями може відбуватися дуже пізно. Деякі витрати можуть бути розподілені тільки після закінчення фінансового року. Це може призвести до серйозних проблем для складання квартальних і навіть річних даних.

45. Крім того, виникають випадки, коли працівники підприємства, що подають статистичну звітність, не знайомі зі структурою компанії. Це призводить до неправильної звітності за конкретною інформацією. Наприклад, можлива необізнаність щодо безпосередньої материнської структури й навіть головної материнської структури, а також (повністю чи частково) щодо операцій, здійснюваних колегами. Крім того, мали місце випадки звітності щодо компанії в цілому, а не щодо філій в іноземній власності, розташованих в Ірландії. Такі помилки може бути важко знайти у відповідний час, тому неминучі коригування первісних статистичних даних.

ЗАКЛЮЧНІ ВИСНОВКИ

46. Ціль підготовки цього документа - висвітлення низки практичних питань, з якими зіштовхується ЦСО у сфері збору та складання зовнішніх рахунків. Це може викликати сумніви з приводу загальної якості ПП, ПБ та МПП Ірландії. Однак, загальновизнаним є той факт, що результати є в цілому якісними. Важливо підкреслити, що результати складно розрахувати, особливо щодо великих багатонаціональних підприємств, що є дуже важливим. ЦСО ніколи не може бути цілком впевненим, що питання, які розглядаються в цьому документі, цілком і остаточно вирішено. Необхідно, зокрема, підтримувати регулярні і часті контакти з великими компаніями. Цей контакт може бути в різних формах, включаючи телефон, листи, електронну пошту і т.ін., але регулярні відвідування компаній з необхідною підготовкою до них обох сторін є найбільш корисними. Доступ до рахунків компанії є надзвичайно корисним, оскільки інформація, що міститься в них, може служити ЦСО джерелом уявлення про компанію, її структуру й діяльність, а також зміни. Облікова інформація може виявитися дуже корисною для порушення глибоких питань під час візиту до компанії. У цілому, такі візити виявилися більш корисними, аніж телефонні чи письмові контакти, оскільки працівники компанії можуть надати набагато більше важливої й актуальної інформації, особливо коли відомо, що вона використовується для статистичних цілей та що її конфіденційність буде захищено. Хоча підтримка таких контактів є дуже трудомісткою, це вкрай важливо в інтересах складання корисної статистичної інформації у швидкоплинних економічних умовах.

****